

INFORME DE SEGUIMENT “MÀSTER EN BIOÈTICA” Curs 2014-15

Institut Borja de Bioètica
Universitat Ramon Llull

Índex

Introducció	2
Informació Pública	2-3
Indicadors	4
Anàlisi valorativa de l’ensenyament i accions de millora	4-7
Idoneïtat del Sistema de Garantia Interna de Qualitat (SGIQ)	8

INTRODUCCIÓ

En relació al seguiment del títol oficial de MÀSTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA, cal dir que al ser una titulació biennal, en el present informe s'analitza el curs 2014-15 que correspon al segon curs de l'edició vigent (4a. edició de màster oficial), que finalitza al desembre del 2015 amb el lliurament, defensa i avaluació dels Treball Final de Màster.

D'altra banda, cal esmentar també el fet que el MÀSTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA va ser acreditat en la primera etapa de titulacions oficials com a Programes Oficials de Postgrau (POP), i per tant va implementar-se ja el curs 2007-09, 2009-11 i 2011-13 de manera que ja es van tancar tres promocions d'alumnes que varen finalitzar la titulació oficial, i l'edició vigent (curs 2014-15) és doncs la quarta promoció. La present edició es realitza tan sols en format online.

Aquest fet ens permet fer una valoració i un seguiment basat en l'experiència prèvia de les darreres promocions, en les quals hem pogut anar corregint aquelles mancances funcionals que s'han anat detectant des de l'inici, sense que això suposés variacions o modificacions formals al títol, però sí que s'han traduït en accions de millora. Amb tot, encara hi ha alguns aspectes que cal acabar de perfilar a fi d'assolir els objectius establerts en el disseny original del títol. En aquest sentit, la Comissió Acadèmica, establerta com a mecanisme del Sistema de Garantia Interna de Qualitat (SGIQ) avalua i analitza aquestes millores.

1.- INFORMACIÓ PÚBLICA SOBRE EL DESENVOLUPAMENT OPERATIU DEL TÍTOL

1.1. Informació web Universitat Ramon Llull

L'Institut Borja de Bioètica ha complimentat tota la informació pública sobre la titulació del "MÀSTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA" a l'aplicatiu informàtic de la Universitat Ramon Llull. Anualment els responsables de les titulacions emplen les dades a

l'aplicatiu i, posteriorment, la informació és verificada pels òrgans corresponents del Rectorat de la Universitat Ramon Llull per a la seva exposició pública.

1.2. Informació web Institut Borja de Bioètica

L'Institut Borja de Bioètica disposa també de tota la informació referent al títol de MÀSTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA a la seva pròpia web institucional, accessible a tots els usuaris interessats. Aquesta informació està sotmesa a una actualització periòdica i s'ofereix en català i espanyol.

La pàgina web institucional és objecte d'actualitzacions de disseny i format periòdicament. La informació pública del MÀSTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA sempre és accessible i actualitzada. La Comissió Acadèmica, òrgan establert com a SGIQ, es responsabilitza de fer la revisió de la informació pública. A la pàgina web hi trobem la següent informació:

Informació general del centre: <http://www.ibbioetica.org>

Accés als estudis: <http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Matrícula: <http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Pla d'Estudis: <http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>
<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=16>

Planificació operativa del curs

Calendari acadèmic: <http://www.bioetica-debat.org/contenidos/PDF/2014/HORARIM10-2014-15-CAT.pdf>

Recursos d'aprenentatge:

- Campus virtual dels cursos on hi ha també el curs de demostració:
<http://campus.ibbioetica.org/>

- Biblioteca i centre de documentació:

<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=24>

Pla d'Acció Tutorial:

http://www.ibbioetica.org/pdf/2016/pla_daccio_tutorial.pdf

Criteris d'avaluació:

<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Professorat: <http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=17>

Pràctiques externes:

<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Programes de mobilitat:

<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Treball final de Màster:

<http://www.ibbioetica.org/cat/contenidos/PDF/Estructura%20projecte%20i%20treball%20final.pdf>

Normativa Acadèmica:

http://www.ibbioetica.org/pdf/2016/normativa_academica_master.pdf

2.- INDICADORS

Els indicadors de seguiment es recullen en l'Annex I que acompanya aquest informe i es troben també publicats a l'aplicatiu de la Universitat Ramon Llull.

3.- ANÀLISI VALORATIVA DE L'ENSENYAMENT I ACCIONS DE MILLORA

L'anàlisi valorativa de la implementació i desenvolupament del MÀSTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA, realitzada per la Comissió Acadèmica, en tant que òrgan establert en el SGIQ, parteix dels resultats que ens donen els indicadors i les valoracions que en fan els mateixos responsables acadèmics, després que el curs 2014-15, en la finalització de la quarta edició del Màster, com a títol oficial. Per tant es parteix de l'experiència de 3 edicions anteriors, ja tancades.

En aquest sentit, cal dir que els indicadors són clarament favorables en una línia de continuïtat del títol, tal com s'analitza tot seguit, malgrat els ajustos de reestructuració dels continguts d'assignatures i matèries que en la reverificació s'han dut a terme.

ANÀLISI D'INDICADORS

1.- Pel que fa al grup d'indicadors corresponents a "**Entrada d'estudiants als ensenyaments**", cal dir que la configuració del Màster és de 60 crèdits a impartir en dos cursos acadèmics: Primer curs: 2013-14 i Segon curs: 2014-15, raó per la qual la Comissió Acadèmica ha considerat que és preferible ofertar places noves biennalment. Així, en el segon curs (2014-15) no hi ha hagut matrícula de nou accés i comptem amb els mateixos alumnes que els del primer curs.

2.-En referència al grup d'indicadors corresponents a "**Recursos i procés d'ensenyament**", en aquest curs 2014-15 el Màster no ha experimentat variacions substancials pel que fa a la dedicació docent i de categories de professors, ni tampoc en relació amb les metodologies docents, que són de continuïtat respecte del curs 2013-14, en tant que és el segon curs acadèmic de la mateixa titulació, tant pel format presencial com virtual, a través del campus. El detall específic de la dedicació de cada eina metodològica es descriu en l'Annex I d'indicadors.

En aquest apartat cal fer esment específic a alguns punts d'especial valoració:

A) Resultats de satisfacció: avaluació de l'activitat docent per part dels alumnes

Els indicadors d'avaluació de l'activitat docent, que s'extreuen de l'opinió dels alumnes a partir de les enquestes d'avaluació que realitzen al finalitzar cada mòdul o assignatura, denoten un alt grau de satisfacció de l'alumnat amb els continguts i coordinació del Màster, responent plenament a les seves expectatives. Així, la mitjana de respostes favorables que estan entre el 7,4 i el 9,5 de puntuació predominen en les valoracions, obtenint una mitjana general de 8,9, així com també són positius la major part dels comentaris personals afegits.

Cal dir que en l'itinerari online les valoracions dels alumnes es recullen des de la mateixa plataforma virtual, formant part de les tasques de l'estudiant en cada mòdul havent de complimentar una enquesta tancada i alhora també una avaluació que permet a l'alumne la personalització i la inclusió de comentaris personals. En l'itinerari presencial aquestes avaluacions es passen individualment i es recullen pel personal administratiu un cop complimentades. A més de les valoracions dels alumnes, el coordinador de cada mòdul elabora una memòria-informe d'autoavaluació de l'assignatura, a fi de detectar aspectes de millora.

Pel que fa als **suggeriments, queixes i reclamacions**, cal dir que la Comissió Acadèmica, encarregada de rebre aquest tipus de demanda de l'estudiant i donar-hi resposta, ha rebut molt poques queixes i reclamacions, majoritàriament vinculades a qüestions logístiques i puntualment alguna de personal vinculada a dates d'entrega d'exercicis. A totes elles s'ha donat resposta immediata amb satisfacció per part de l'alumne. En l'itinerari virtual en algun moment puntual s'ha donat algun problema tècnic d'accés al campus, que d'immediat ha estat resolt amb rapidesa, restablint l'accés al campus amb menys de 2 o 3 hores, quan el servidor ha fallat per causes alienes al nostre centre.

B) Avaluació de l'activitat per part del professorat

La valoració de l'activitat del professorat per part de la Comissió Acadèmica, juntament amb els coordinadors de mòduls, cal dir que aquesta és del tot

FAVORABLE en relació al funcionament de la promoció del Màster. Majoritàriament els alumnes són persones molt implicades i amb un alt nivell de participació, comptant que tots ells són professionals en exercici, però alhora molt motivats pels continguts de la formació que estan seguint.

En aquest sentit, la Comissió Acadèmica destaca l'esforç especialment important que realitzen els alumnes que cursen el màster en format virtual, atès que la seva implicació requereix una voluntat més ferma de seguiment del ritme del Màster sense l'acompanyament dels docents presencials, i a partir de la tutorització virtual que es realitza i la vinculació a través dels xats i fòrums de debat.

3.-Sobre el grup d'indicadors de “Resultats obtinguts i característiques de sortida”, cal fer esment explícit a:

A) Indicadors de rendiment acadèmic

Pel que fa als indicadors de rendiment que es recullen en l'Annex I, i concretament a la **Taxa de Rendiment**, aquesta es situa en un **88,8%** atès que el Màster ha experimentat alguna baixa per abandonament d'estudis durant aquest segon curs, motivada per circumstàncies professionals o personals molt concretes. La **taxa d'intenció de repetir**, entenem que no és aplicable als nostres estudis, ja que no participem en l'enquesta d'inserció laboral.

B) Assoliment de les competències i dels objectius de la titulació

Tenint en compte que el Màster és biennal i havent finalitzat la part lectiva del segon curs, podem ja avaluar l'assoliment dels objectius finals de la titulació que es concreten en l'adquisició de competències transversals i específiques com el coneixement de la dimensió ètica del propi àmbit de treball, competència per a implementar l'aprenentatge ètic adquirit, capacitat per a detectar conflictes ètics i abordar-ne el tractament i resolució, etc.

En aquest sentit, la valoració dels responsables acadèmics del Màster és que els objectius de la titulació han estat ben assolits en tant que han permès a l'alumne adquirir uns coneixements imprescindibles per a poder afrontar l'aplicació pràctica dels coneixements (competències) a la seva pràctica professional.

En el moment de la redacció d'aquest informe, una vegada ja tancades les avaluacions de tots els alumnes de la present edició del Màster, podem dir que els alumnes assoleixen el 100% de les competències i aptituds esperades. Un dels indicadors claus per aquesta valoració positiva és la qualificació final dels alumnes. Pels indicadors de que disposem, el 66,66% dels alumnes han finalitzat amb una mitjana de **NOTABLE** i la resta, el 33,33% han finalitzat amb una mitjana d'**EXCEL·LENT**. La taxa d'abandonament ha estat baixa: 11% , que equival a 3 alumnes del total de l'alumnat.

Juntament amb les qualificacions, cal avaluar també l'alt nivell de satisfacció dels alumnes, manifestat en les enquestes, així com també la seva valoració respecte a l'aportació qualitativa que la formació realitzada en bioètica els ha suposat en el seu àmbit professional. A aquest fet hi ha contribuït de manera rellevant la qualitat dels docents –també esmentada en les valoracions– així com tots els recursos logístics, posats al servei de l'estudiant, destacant especialment la biblioteca especialitzada en bioètica, com a recurs d'estudi i recerca essencial, i el bon funcionament i logística del campus virtual pels estudiants no presencials.

Tot això ens permet valorar **FAVORABLEMENT** l'assoliment de competències i l'acompliment d'objectius del Màster.

ACCIONS DE MILLORA IMPLEMENTADES

Respecte a la càrrega de treball

En el curs anterior es va proposar com acció de millora prendre mesures per evitar la sobrecàrrega de treball, això és, evitar l'excés d'acumulació de continguts acadèmics al mateix temps i solapament de tasques a realitzar per l'alumne.

Així, en aquest segon curs del Màster, s'ha procedit a la millor coordinació dels diferents mòduls a través de la Comissió Acadèmica, cosa que ha permès dinamitzar suficientment bé l'activitat de l'alumne de manera que no anés sobrecarregat de tasques, excedint les seves possibilitats. Sense que aquesta acció perjudiqui el nivell d'aprenentatge i el rigor dels continguts acadèmics. Això s'ha fet amb una selecció més acurada dels materials d'estudi i amb la planificació més espaiada de l'activitat docent.

Aquesta millor coordinació ha permès també que la majoria dels alumnes hagin pogut anar seguint el ritme del Màster, amb les tasques corresponents, complint els terminis d'entrega establerts en el calendari docent. Únicament s'han donat alguns casos puntuals de retards, deguts a circumstàncies personals d'algun alumne, que s'han pogut solucionar fàcilment.

El resultat, doncs, de la millora implementada es considera MOLT FAVORABLE.

Respecte a les pràctiques externes

Tal com ja s'havia reportat en l'IST anterior, s'havia constatat la dificultat d'articular opcions per a tots els alumnes de realitzar un "practicum" extern participant en sessions de Comitès d'Ètica hospitalaris. Calia introduir una millora en aquesta activitat per a fer-la factible.

Així, tot i mantenir oberta aquesta opció amb caràcter voluntari per alguns alumnes a qui resulti factible participar en sessions d'un Comitè d'Ètica—per proximitat o vinculació directa en el seu lloc de treball—, en aquest segon curs s'ha mantingut la dinàmica implementada ja en el curs 2011-12, de realitzar la simulació de casos pràctics a l'aula, dirigits pel docent, generant una interacció i debat molt enriquidora i interessant per l'alumne, i permetent un millor assoliment de les competències

vinculades a aquesta matèria d'anàlisi ètic i debat de casuística. Hem constatat que la participació en grup és més profitosa fins i tot que la participació més passiva que es podria donar en un Comitè d'Ètica acreditat.

Així ho ha valorat també la Comissió Acadèmica en la finalització del curs i en el tancament de les avaluacions finals del Màster, de manera que la millora implementada no només en aquest segon curs sinó al llarg de tota l'edició del Màster, es considera MOLT FAVORABLE.

Pla de millora proposat

Pel que fa al rendiment acadèmic de la titulació i la seva bona dinàmica, un cop valorades favorablement les dues millores anteriorment comentades i implementades en el darrer curs, es plantegen les següents millores

1. Captació nous alumnes

Un aspecte clau a millorar és la captació de nous alumnes per a la promoció 2015-16, atesa la reducció progressiva d'estudiants experimentada en els darrers anys. Aquest fenomen, que esdevé global a tot l'àmbit universitari, i en especial en el context del postgrau en els darrers anys, és difícil de revertir en l'àmbit dels professionals – sanitaris i d'altres disciplines afins–, a qui va adreçat específicament aquest MÀSTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA.

Així, per tal de poder millorar en properes edicions la ràtio d'estudiants, durant el curs 2014-15 s'han realitzat diverses accions de promoció i publicitat del Màster per arribar de manera més directa als col·lectius professionals directament interessats, establint col·laboracions de difusió amb els col·legis professionals i implementant noves vies de publicitat i destinant-hi més recursos.

Diagnòstic	Identificació Causes	Objectius A assolir	Accions Proposades	Prioritat	Responsable	Terminis
Descens de l'alumnat en les darreres promocions	Context de crisi que dificulta l'accés als estudis en Bioètica als professionals sanitaris per manca de suports institucionals a la formació continuada	Incrementar el nombre d'alumnes Contactar amb àmbits de col·lectius professionals específics potencials interessats Millorar la captació d'alumnes arreu del territori i internacionalment amb l'oferta del format virtual	Difusió del Màster a nivell de col·lectius professionals específics (Col·legi Metges, Col·legi Infermeria, societats científiques, etc.). Actuacions de difusió i màrqueting en entitats específiques del sector (patronals hospitalàries, associacions professionals, etc.).	ALTA	Ester Busquets- Coordinadora Montse Esquerda, Directora general IBB Helena Roig Directora adjunta IBB Anna Alonso – Secretaria acadèmica M. José Abella - comunicació	Gener- Setembre 2015

2. Millora de la qualitat docent

En relació a l'avaluació de la docència, es considera important incloure una enquesta d'avaluació de la titulació per part del professorat, que es considera per implementar el proper curs.

D'altra banda, la Comissió Acadèmica ha determinat iniciar un procés formació del professorat, principalment de cara millorar la metodologia docent en L'àmbit virtual, amb incorporació de formació en *blended-learning*.

3. Millora Treball Final de Màster (TFM)

En relació al TFM, s'ha detectat la necessitat de formar millor als estudiants en relació a aspectes metodològics per l'elaboració i la redacció del mateix, a fi de millorar i homogeneïtzar la qualitat dels mateixos. Per aquest motiu per la propera edició, es planteja un seguiment especial dels aspectes metodològics dels TFM i instaurar una formació concreta en casos en que es detectin per part del tutor necessitats de suport específiques.

En la mateixa línia d'augmentar la qualitat dels TFM es planteja fer una enquesta als alumnes de valoració específica pel TFM

Així mateix s'ha valorat la implantació del sistema de rúbriques per l'avaluació dels TFM. Donat que els alumnes són valorats per tribunals amb diferent composició, a fi de poder homogeneïtzar la seva puntuació. Aquest sistema s'ha valorat molt positivament i s'estudia treballar amb el professorat per consolidar-lo i estendre el seu ús en diverses assignatures.

4.-DONEÏTAT DEL SISTEMA DE GARANTIA INTERNA DE QUALITAT (SGIQ) PER AL SEGUIMENT DE L'ENSENYAMENT

Pel que fa al sistema de qualitat, la Comissió Acadèmica és l'òrgan del nostre SGIQ i està integrat per la Direcció, el Cap Acadèmic i Docent i els coordinadors dels diferents mòduls, ha establert una dinàmica de seguiment que s'ha concretat de la següent manera: s'han dut a terme 5 reunions de tota la comissió, una a l'inici de curs per a una correcta posada en marxa d'aquest segon any de Màster; una segona a meitat (febrer 2015); una tercera a la finalització del curs lectiu (juliol 2015) per fer una primera valoració del resultats acadèmics del curs ordinari, a manca de l'avaluació dels Treballs de Final de Màster; una quarta reunió (novembre de 2015) per a revisar tots els TFM entregats i pendents de defensa pública i una darrera a gener de 2015, un cop fetes totes les defenses públiques de TFM per consensuar les avaluacions finals.

Alhora, i de forma paral·lela, la Direcció i el Cap Acadèmic al llarg de tot el curs, han realitzat reunions de treball amb els coordinadors dels diferents mòduls, coincidint en el temps amb la programació de cada matèria. Aquesta fórmula de seguiment, igual que ja va ser útil durant el primer curs, ha permès avaluar el correcte desenvolupament de cada mòdul i el seu aprofitament per part dels alumnes, així com les incidències que han anat sorgint, i les propostes de resolució de les mateixes.

Reiterem les valoracions anteriors, en el sentit de que es valora molt positivament l'agilitat d'aquest sistema de seguiment de la qualitat acadèmica, molt determinat també per la naturalesa del nostre centre, amb poca estructura docent i per tant màxima proximitat entre responsables acadèmics i els docents que permet una valoració continuada de la bona marxa de la titulació, i facilita alhora mantenir un alt nivell de qualitat. Igualment, el reduït nombre d'alumnes en el Màster i la interacció molt directa dels responsables acadèmics amb els mateixos alumnes permet un seguiment gairebé individualitzat de l'evolució de cadascun d'ells i també una visió de conjunt, podent contrastar directament amb ells aquells aspectes del desenvolupament de les matèries que requereixen millores o replantejaments, tal com s'ha fet i s'ha exposat en alguns aspectes de funcionament del Màster.

Barcelona, febrer 2016.

Dra. Ester Busquets i Alibés
Coordinadora del Màster